

get ubetydelig Art, der reducerer sig, som sagt, til at vælge det Parti af den hele Communalbestyrelse, som er det ubetydeligste. Jeg vilde ønske, at den ærede Forslagsstiller vilde opklare mig om, at jeg tager Feil, og jeg haaber, at han vil forsøge det; men jeg gientager, at de kommunale Vælgere have ingen Betryggelse for, at det, de ville have sat igjennem, paa nogen Maade kan skaffe sig Indgang i den complicerede kommunale Bestyrelse, som en Heelhed betragtet (Monrad: Paa Landet!). Paa Landet — jeg har allerede søgt at oplyse, at paa Landet slipper Valgretten, naar Sogne-commissionerne ere valgte, og at den Maade, hvorpaa den paa de høiere Trin gjør sig gjældende, kun meget uegentligt kan kaldes nogen indirecte Valgmaade, da det er Autoriteter, som vælge Autoriteter. Hvad Valgbarheden angaaer, indrømmer jeg den ærede Rigsdagsmand, at det ikke er nogen Inconsequens, ikke Noget, der er i Strid med Grundlovens Valgsystem, at der er en Valgbarheds-Census, og det er heller ikke det, forekommer det mig, den ærede Rigsdagsmand fra Bogense (Jespersen) har sagt, men han har kun paa viist, og mig synes, at det endnu ikke er modsagt, eller idetmindste ikke modbeviist, at en Valgbarheds-census, navnlig hvad By- og Herredsraadene angaaer, vilde udelukke saa godt som den hele Borger-Middelklasse; jeg skal specielt gjøre opmærksom paa, hvad den færøiske Rigsdagsmand (Exam. jur. Winther) har oplyst om de færøiske Forhold, og hvilken Indskydelse den foreslaaede Valgbarheds-census der vilde have.

Det var disse Bemærkninger, jeg ønskede at gjøre, og det skal virkelig glæde mig, om navnlig den ærede Forslagsstiller kunde bevise, at den kommunale Valgret, han her foreslaaer, virkelig kan siges at være i Overensstemmelse med den Valgret, der er os givet i Grundloven.

Jespersen: Det er fuldkommen sandt, at de Bemærkninger, jeg igaar fremsatte om Valgretten, ville føre til, i en større Grad at afvige fra Grundlovens Valgret, end nærværende Forslag gjør; men jeg har netop sagt, og det vedbliver jeg, at jeg aldeles ikke erkender nogen Bespielse til uden videre at overføre Grund-

lovens Bestemmelser om Valgretten paa Communerne, og jeg vil dertil sige, at det er en Daarstab at sige til en Mængde Vælgere: I have Allesammen Stemmeret, men I skulle vælge to Medlemmer, og I kunne ikke vælge Andre end de to Mænd, thi der er ingen Andre i Byen, der have de fornødne Betingelser. Det er det, der er urigtigt; man bilder dem ind, at man giver dem Valgret, men stiller Betingelser op for Valgbarheden, som kun saare Enkelte i Kommunen kunne opfylde. Det vil efter dette Forslag i mange Tilfælde gaae, som det nu gaaer i Kjøbenhavns Amtsraad med Valg af Sædegaardseiere; der skal nemlig aarlig vælges to Medlemmer, men der er kun to Sædegaardseiere valgbara i Amtet; hvergang den ene træder ud, møder den anden og vælger ham igjen.

Rosenørn: Det vil formodentlig ikke være let for mig at møde de talrige Angreb, som fra høist forskjellige Sider ere fremkomne mod Loven. Jeg vil villigen indrømme, at det forholder sig saaledes, som den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 1ste Valgfreds (B. Christensen) igaar yttrede, at dette Lovudkast gaaer ud fra en Betragtningmaade, der er aldeles modsat den Stræben, som gjorde sig gjældende i det iffor af den ærede Rigsdagsmand indbragte Udcast til en Communallov. Hans Forslag havde Folkefriheden som Hovedudgangspunkt, mit har Staten som Hovedudgangspunkt (Tscherning: Maa jeg bede om Ordet.) Det Formaal, som jeg ved Udarbejdelsen af mit Lovudkast har stræbt efter, var at vise, hvorledes det var muligt at gjenneføre de Bestemmelser, der nu maatte anses for nødvendige, paa en saadan Maade, at der ikke kunde være Tanke om, at de i nogen Henseende kunde opløse den bestaaende Administration i Landet, og at lade det Hele strax udføre, uden derved at maatte frygte for en for brat Overgang, og derfor har mit Forslag faaet den Charakter, som det har. Naar der iøvrigt er blevet fremhævet, at dette Udcast maatte betragtes som et Udtryk af de Forhandlinger, jeg i min tidligere Stilling har havt med de andre Medlemmer af Regjeringen, da ønsker jeg, at man betragter mit Arbejde som et individuelt Arbejde, og hvorvidt